

SKLÁDÁNÍ HLÁSEK

Instrukce pro administraci a vyhodnocení testu

Popis testu

Co hodnotíme	Test skládání hlásek měří schopnost fonemického povědomí, konkrétně schopnost spojovat hlásky do slov a tvořit z nich nová, skutečná slova. Položky této testové úlohy zahrnují různě dlouhá i různě složitá slova. Jednotlivé položky testu se tedy proměňují od jednoduchých dvouhláskových slov po čtyřhlásková slova se složitější hláskovou stavbou.	
Věkové rozpětí	Tento test je určen dětem od posledního ročníku mateřské školy až po děti třetího ročníku školy základní.	
Hodnocení (přesnost vs. rychlost)	V této úloze hodnotíme jen správnost odpovědi připsáním 1 nebo 0 bodů. Pokud dítě odpoví správně, tj. vytvoří správné slovo, získává 1 bod, v ostatních případech pak hodnotíme 0 body. Test můžeme zadávat celý (11 položek u předškolních dětí, 24 položek u dětí starších), ale můžeme zvažovat uplatnění kritéria pro ukončení testu (viz: část 3. Testové položky).	
Normy	Normy k tomuto testu jsou v současnosti připravené pro poslední ročník mateřské školy až 2. ročník základní školy.	
Materiály pro administraci	Rekordér Obrázky pro administraci testu – MÍČ, DŮM Záznamový arch pro Skládání hlásek	

Postup pro administraci testu

1. Představení testu

Administrátor řekne:

„Budeme hrát hru, ve které budeme hádat slova. Já ti vždy budu říkat zvuky, které tvoří nějaké slovo. Tvým úkolem bude skládat tyto zvuky dohromady a zjistit, co je to za slovo. Nejprve ti ukážu, jak se to dělá...

[Položte před dítě obrázek míče]. Podívej se na tento obrázek. Toto je míč. Teď poslouchej zvuky slova míč.

Jsou to:

M-Í-Č. Když řekneš zvuky M-Í-Č rychleji za sebou *[předvedte]*, vznikne slovo „míč“.

Zkusíme ještě jiné slovo. *[Položte před dítě obrázek domu].* Podívej, tady je další obrázek. Toto je ... DŮM.

Zvuky slova dům jsou: D-Ů-M. Když řekneš D-Ů-M rychleji, vznikne slovo dům *[předvedte]*.

2. Závěčné položky

Závěk 1.

Administrátor řekne: „A teď to zkusíme bez obrázku. Já ti řeknu zvuky nějakého slova a ty mi řekneš, které slovo to je. Poslouchej pozorně. **N-O-S** [Vyslovujte jednotlivé zvukové segmenty slova nos s pauzami cca 1 s]. Co myslíš, že je to za slovo?“

Pokud dítě slovo uhodne, řekněte: „Výborně, to je to slovo.“

Pokud dítě neví, opakujte hlásky ještě jednou stejnou rychlostí.

Pokud dítě háda slovo chybně, řekněte zvukové segmenty slova NOS ještě jednou, ale o něco rychleji, se stále slyšitelnými mezerami mezi jednotlivými zvuky a požádejte dítě, aby zkusilo slovo uhádnout.

Pokud dítě tentokrát odpoví správně, pak jej pochvalte: „Výborně, uhodl/a jsi to slovo správně!“

Pokud dítě slovo **znovu neuhodne**, pak řekněte: „Je to slovo NOS, slyšíš? Když složíš dohromady N-O-S, vznikne NOS.“

Závěk 2.

Administrátor řekne: „Zkusíme ještě jiné slovo, poslouchej pozorně: **K-Ů-Ň**. [Vyslovujte jednotlivé zvukové segmenty slova kůň s pauzami cca 1 s]. „Co si myslíš, že je to za slovo?“

Když dítě neví, opakujte hlásky ještě jednou stejnou rychlostí.

Pokud dítě slovo uhodne, řekněte: „Výborně, to je slovo KŮŇ!“

Pokud dítě háda slovo chybně, řekněte zvukové segmenty slova NOS ještě jednou, ale o něco rychleji za sebou, ovšem stále se slyšitelnými mezerami mezi jednotlivými zvuky a požádejte dítě, aby hádalo znovu.

Pokud dítě tentokrát odpoví správně, pak jej pochvalte: „Výborně, to je správné slovo!“

Pokud dítě slovo **neuhodne**, pak řekněte:

„Je to slovo KŮŇ slyšíš? K- Ů-Ň tvoří dohromady slovo kůň. Poslouchej: K-Ů-Ň, KŮŇ“.

3. Testové položky

Administrátor řekne: „Tak a teď to zkusíme s dalšími slovy. Já už ti teď nebudu napovídat. Ty se pokusíš tato slova uhádnout. Pozorně poslouchej, připrav se, jdeme na to!“

Jak test zadáváme:

- Připravte si **záznamový arch a obrázky** k testu Skládání hlásek.
- Zadávejte jednotlivé testové položky v předepsaném pořadí.

- **Kritérium pro ukončení testu:** test je možné ukončit, pokud dítě u **prvních ŠESTI položek** z testu vůbec nic neodpovídá nebo pokud jeho odpovědi **nemají vůbec žádnou shodu** s cílovými hláskami testových slov. Pokud však například místo slova KOST řekne dítě slovo KOZA, shodují se slova kost a koza ve dvou hláskách, takže pokračujeme zadáváním dalších testových položek.
- **Zapisujte** pečlivě a doslovně, co dítě u jednotlivých položek odpovídá.
- Pokud si **dítě vyžádá opakování položky**, můžete mu testovou položku zopakovat, ovšem každou testovou položku **maximálně DVAKRÁT**.
- **Obrázky k administraci zácvičné fáze testu** (MÍČ, DŮM) jsou pro vytištění připravené společně na listu ve formátu A4. Po vytištění list rozstříhnete tak, aby každý obrázek zůstal na samostatném papíru ve formátu A5.

Postup pro vyhodnocení testu

Administrátor by měl každou správnou odpověď hodnotit 1 bodem, nesprávné odpovědi 0 body. Za nesprávnou odpověď se považuje taková, kde dítě neřekne vůbec nic, hádá jiné, než cílové slovo nebo pokud odpovídá opakováním prezentované sekvence hlásek, navzdory tomu, že bylo upozorněno na požadavek „spojit zvuky dohromady“.

Nezapomeňte, kratší verze s 11 položkami je určená pro děti předškolního věku. Verze se všemi položkami je určená dětem od 1. třídy základní školy.